

Edicions Proa acaba de publicar *Per qui toquen les campanes* d'Ernest Hemingway, novel·la que molts llegirem d'amagatois en l'edició Sudamericana de preu exorbitant. Una novel·la més sobre la guerra d'Espanya, publicada a 1940 (és a dir, seguint la tònica de l'oportunitisme encetat per Blasco amb *Los cuatro finetes del Apocalipsis*). Una mica endarrerida aquesta edició en català d'una novel·la que ens mantingué —pron literàriament— en la rebel·lió pels volts dels anys cinquanta. Compensant almenys amb aquesta tasca extraliterària una qualitat novellística dubtosa i pron en entredit.

«A TOT VENT»

LAS «CAMPANAS» DE
ERNEST HEMINGWAY

"A tot vent", que cuenta en su catálogo con el Hemingway de la serenidad final —"El vell i el mar", 1952; traducción catalana, 1966— y con uno de los más anecdóticos —"Més enllà del riu i sota els arbres", 1950; traducción catalana, 1967—, acaba de publicar la versión del Hemingway deseado: "Per qui toquen les campanes" —"For Whom the Bells Tolls", 1940— ha sido durante años la obra más codiciada del escritor: si este hecho parte, directamente, de la vinculación del relato a la guerra civil española y se alia con la obra cinematográfica —Gary Cooper, Ingrid Bergman, Paramount— que de él se extrajo, tiene indudablemente un apoyo meramente literario, tanto en el interés general de la obra del autor como en los valores precisos de esta novela, en la que el drama individual se superpone al colectivo.

Hemingway no hizo un reportaje de la guerra 36-39, sino que colocó en ella un drama humano, entre la vida y la muerte, en apoyo del cual tuvo que trazar grandes rasgos del momento: el libro resulta tan singular en momentos no cotidianos; es el hombre en lucha, entre la vida y la muerte, humano siempre, esforzado sin cesar. La continuada vocación del escritor en esta línea vinculó muchos de sus libros, coincidentemente o como continuación, a las guerras de nuestro siglo: "A Farewell to Arms", a la del 14; "Per qui toquen les campanes", a la del 36; "Més enllà del riu i sota els arbres", a la del 39.

Jordi Arbonés ha logrado una versión ajustada, rehuyendo voluntariamente todo lucimiento estrictamente personal en una forma eficiente de traducir. La edición comienza con un prólogo de Pedrolo, que resume juicios sobre la obra. Es preciso recordar que, como introducción a Hemingway, contamos con el prólogo de Ferran de Pol a la versión de "El vell i el mar", en la que la poca extensión del texto facilitó la inclusión de un trabajo crítico de dimensiones desacostumbradas en la "Biblioteca A tot vent" de Edicions Proa.

127

Revista: "Lluc" - març 72

Per qui toquen les campanes

En el camp de la novel·la hem de saludar un altre èxit de les Edicions Proa qui en el núm. 158 de la Biblioteca A tot vent ens ofrenen, en dos volums, l'obra d'Ernest Hemingway *Per qui toquen les campanes* en una afinada i bella traducció de Jordi Arbonès.

La precedeix un pròleg de Manuel de Pedrolo, on analitza la complexa i discutida personalitat d'Hemingway, tot passant revista a d'altres obres seves anteriors com *Més enllà del riu i sota els arbres* i *Tenir i no tenir*.

Per qui toquen les campanes és l'obra de maduresa d'Ernest Hemingway, escrita als seus quaranta anys; una novel·la que té per fons i per marc l'acció de la guerra civil espanyola, extraient-ne essències d'emoció i calfred, i un sentit transcendent i universal, que veu en la mort i la destrucció la minva d'un mateix, de cada u de nosaltres.